Izlet u malo mjesto Grabovnicu pokraj Čazme, na imanje obitelji Salaj, ostat će u trajnoj uspomeni, jer se tamo ulazi u sferu iracionalnog, romantičnog, pa čak i bajkovitog za svakog posjetitelja, kao da smo se vratili u djetinjstvo u maglu nemogućih priča. Ako malo parafraziramo izreku „Vidjeti Napulj i umrijeti“, onda se posjet ovoj romantičnoj bajci može donekle usporediti s ovom izrekom.

Izlet je ujedno bio prilika za ponovni susret dragih prijatelja, jer od proteklog susreta prošlo je više od pola godine, pa je dio puta od Varaždina do Zagreba prošao u veselju i pjesmi. Prolazeći od Ivanić Grada prema Čazmi, imali smo prilike vidjeti meni dobro poznate naftne bušotine i postrojenja, a navrla su i sjećanja na moje mlade dane kada sam radio na terenu i kada smo vršili istraživanja i puštali u proizvodnju naftne bušotine. Lijepo je bilo ponovno prolaziti kroz poznata romantična sela s drvenim kućicama na obroncima Moslavačke Gore.

Približavajući se gradiću Čazmi, još izdaleka upada u oči crkva Sv. Marije Magdalene s dva zvonika. To je najveća romanička crkva u sjevernoj Hrvatskoj, a 1232. godine osnovan je poseban kaptol (locus credibilis). Sve do prodora Osmanlija imala je tu funkciju, da bi kasnije bila premještena u Zagreb.
Iz Čazme do Grabovnice stigli smo vrlo brzo, a imanje je došlo do punog sjaja tek nakon sat vremena kad se spustio mrak, te kad su se počela paliti svjetla. Tada se mogla doživjeti prava čarolija imanja Salaj, koja privlači brojne posjetitelje, zbog čega smo i mi došli.

Fantastična preobrazba započela je paljenjem tisuća i tisuća raznobojnih lampica, a prvo što čovjeku padne na pamet je rečenica „I bi svjetlo“. Pred očima nam se otvaraju likovi iz bajki i fantastičnih priča i filmova za djecu. Iako ih je nemoguće sve nabrojati, prisjećam se lika Djeda Božićnjaka, hobita, različitih životinja, romantičnih jezera u bajkovitom okruženju. Među posjetiteljima je bilo mnogo djece različite dobi, od najmanjih u dječjim kolicima, pa sve do onih skoro odrasle dobi, a lijepo je bilo pomisliti kako će im taj posjet ostati lijepa i trajna uspomena iz djetinjstva.

Na posebnom mjestu obitelj Salaj podigla je sebi spomenik tako da je glava obitelji na konju u prirodnoj veličini, a gospođa sjedi na klupici ispred njega, sve u maniri kvazi naive s prigodnim tekstom o povratku u rodni kraj nakon rada u inozemstvu.

Također valja spomenuti da je instalirana i božićna štalica s djetetom Kristom, Marijom i Josipom, te pohodom triju kraljeva: Baltazar, Melkior i Gašpar, koji su na poklon donijeli smirnu, zlato i tamjan. Kraljevi su pratili betlehemsku zvijezdu koja se ustalila iznad štalice, mjesta gdje se rodio Krist, o čemu piše u Bibliji, a i znanstveno je dokazano.

U podnožju brda napravljen je Kristov grob kome se prilazi preko 30-ak stepenica, a prikazuje Sv. Josipa iz Arimateje koji je od Pilata zatražio Kristovo tijelo kako bi ga s pomastima i počastima položio u novi grob. Oplakivahu ga majka Marija i žene jeruzalemske koje su ga pratile ne križnom putu, dok ih je on tješio neka se ne brinu za njega već za svoju djecu. Uskrsnuo je treći dan i pokazao se svojim učenicima, kao što je i poznato iz Biblije.

Obitelj Salaj je u ovu bajku uložila puno truda i financijskih sredstava, a nisu zaboravili ni na prigodne poklone za uspomenu, kao i na restorane za okrjepu posjetitelja, kud smo se uputili i mi na večeru, nakon višesatnog obilaska. Večerali smo u lijepo uređenom objektu znakovitog naziva „Zmajevo gnijezdo“, a nakon večere uputili smo se svojim kućama uz pjesmu i dobro raspoloženje. Na kraju smo jedni drugima poželjeli još mnogo ovakvih susreta (druženja i izleta), te smo se prijateljski oprostili do skorog viđenja.

Varaždin, 16.01.2020.

Dinko Tomić